

Bava Metzia (Mishnah 25b)

מֵצָא בְּכוֹתֵל חֲדָשׁ — If he found them in a hole in a new wall: מֵחֻצוֹ וְלַחוּץ — If they were found from the middle [of the wall] and outward, שָׁלוֹ — they belong to [the finder]; מֵחֻצוֹ וְלַפְּנִים — if they were from the middle [of the wall] inwards, שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת — they belong to the owner of the house. אִם הָיָה מְשַׁכְּרֵוֹ לְאַחֵרִים — If he was in the habit of renting [the house] to others, אֶפִּילוֹ — even if the objects were found inside the house, הָרַי אֵלוֹ שָׁלוֹ — these belong to [the finder].

Bava Metzia (Gemara 26a)

וְאֵמַאי — Why may the finder keep the object? לִיזִיל בְּתַר בְּתַרָּא — Let presumptive ownership follow the last person who lived in the house! מִי לֹא תֵּנּוּ — Did we not learn in a Mishnah: מַעוֹת שֶׁנִּמְצְאוּ לְפָנֵי סוֹחְרֵי בֵּהֶמָּה — Coins which are found in front of the premises of animal dealers in Jerusalem — לְעוֹלָם מֵעֵשֶׂר — are always assumed to be money of *maaser sheni*. בְּהַר הַבַּיִת — Coins found on the Temple Mount חוּלִין — are assumed to be non-sacred. וּבִירוּשָׁלַיִם — But the status of coins found elsewhere in Jerusalem depends on when they were found: בְּשָׂאָר יָמוֹת הַשָּׁנָה חוּלִין — During the rest of the year, i.e. during periods other than the festival season, they are assumed to be non-sacred; בְּשַׁעַת הַרְגֵל הַכֹּל מֵעֵשֶׂר — during the pilgrimage festivals, all coins that are found are assumed to be *maaser*. וְאָמַר ר' שְׁמַיָּה בַר זְעִירָא — And, in explanation of this Mishnah, R' Shemayah bar Ze'ira said: מַאי טַעְמָא — What is the reason that coins found elsewhere in Jerusalem during the pilgrimage festivals are assumed to be *maaser sheni* funds? הוֹאִיל וְשׁוּקֵי יְרוּשָׁלַיִם עֲשׂוּיִן לְהַתְּכַבֵּד בְּכָל יוֹם — Because the market places of Jerusalem are usually swept each day. אֲלָמָּא אֲמַרְיִנן קַמָּאי קַמָּאי אֲזִלוּ — We see from this that where an area is cleaned regularly we say: The earlier [coins] have gone, וְהֵי אֲחֵרֵינִי נִיְהוּ — and these that are found now are others. הֵכָּא נָמִי — Therefore, here too, also, in the case of our Mishnah, we should assume that קַמָּא קַמָּא אֲזִיל — the earlier [objects] left by the earlier tenant have gone, וְהֵי דְבְּתַרָּא הוּא — and these objects found now belong to the last [tenant]. Why, then, does the Mishnah rule that the finder may keep the object that he found?

The Gemara answers:

בְּגוֹן שְׁעֵשָׂאוֹ פּוֹנְדֵק — Reish Lakish said in the name of Bar Kappara: אָמַר רִישׁ לָקִישׁ מִשׁוּם בַּר קַפְרָא — The Mishnah refers to a case where [the owner] made [the house] into an inn for three Jews at once, so that he does not know who lost it.

The Gemara objects to this interpretation of our Mishnah:

אִם כֵּן, לִמַּד מִזֶּה הַפְּסוּקִים — If so, learn from this explanation הַלְכָה כְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר — that the halachah is in accordance with R' Shimon ben Elazar אֶפִּילוֹ בְּרֹב יִשְׂרָאֵל — even in a case with a majority of Jews.

The Gemara therefore revises the interpretation of the Mishnah:

בְּגוֹן שְׁעֵשָׂאוֹ פּוֹנְדֵק לְשִׁלְשָׁה עוֹבְדֵי — Rather, R' Menashya bar Yaakov said: אֲלָּא אָמַר רַב מְנַשְׁיָא בַר יַעֲקֹב — The Mishnah refers to a case where [the owner] made [the house] into an inn for three idolaters.

Pesachim (7a)

וְיָמֵי אֲזִילִין בְּתַר בְּתַרָּא — But do we follow the last circumstance? וְהָא תִּנְיָא — Why, it was taught in a Baraisa to the contrary: רַבִּי יוֹסֵי בַר יְהוּדָה אָמַר — R' Yose bar Yehudah says: תִּיבָה שֶׁנִּשְׁתַּמְשׂוּ בָּהּ — Regarding a coin found in a box that was used for non-sacred coins and *maaser sheni* coins, it depends on the following: אִם רֹב חוּלִין חוּלִין — If the majority is non-sacred, we may assume that it is non-sacred; אִם רֹב מֵעֵשֶׂר מֵעֵשֶׂר — if the majority is *maaser sheni*, we must assume that it is *maaser sheni*. וְאֵמַאי — Now why do we follow the majority in this case? לִיזִיל — Let us follow the last circumstance! — The case is where [the coin] was found in a hole in the box. — Rav Pappa says: רַב פָּפָא אָמַר

רש"י - סתם שוכר בית כשהוא יוצא מחפש כל זוויתו ונוטל את שלו ויוצא, ונימא האחרונים שכחוהו שאילו הראשונים שכחוהו כבר מצאו האחרונים. [על מהר"ם שי"ף לביאור לרש"י].
תוספות - וניזיל בתר בתרא, דהיינו בעל הבית, דמסתמא לעולם הוא דר בביתו עם השוכרים וטרם שהלכו חפשו חפציהם וכבדו הבית ולא שכחו דבר, ואין לתלות המציאה שהיא שלהם אלא בבעל הבית שעדיין נשאר בביתו באחרונה. [ועל מהר"ם למה לא פירש כרש"י].

שלחן ערוך (רס, ג) - לפיכך אם היה משכיר לאחרים הרי הם של שוכר אחרון, ואם השכירו לשלשה עכו"ם כאחת הרי עשאו פונדק וכל הנמצא בו אפילו בתוך הבית הרי הוא של מוצאו מפני שאין אחד יכול לטעון שהם שלו או שהוא טמון שהרי עשאו פונדק.

שוכר אחרון

ש"ך (רס, י) - מיירי שהבעל הבית אינו דר עמהן דאם לא כן הרי הוא של בעל הבית שהוא אחרון כמו שכתבו התוספות.

נתיבות (רס, ו) - המחבר מיירי שאין הבעל הבית דר שם, והשוכר עדיין דר שם ולכך הוא של השוכר האחרון שדר שם עדיין. [וזה כפירוש המהר"ם בתוספות].

ערוך השלחן (רס, ז) - ואף על גב דבעל כרחך אחד מהם שכח חפץ זה מכל מקום נוה יותר לתלות בהאחרון שלא חשש לבדוק כל כך כהקודמים לו שחששו לבדוק יפה כדי שלא יטול הבא אחריו. [לפי המהר"ם שי"ף אליבא דרש"ש הטעם משום דאלו הראשונים שכחוהו כבר מצאוהו האחרונים בבואם לבית].

אם יש בו סימן

הגהת האשר"י - אם היה משכירו לאחרים ישראלים הרי הוא של שוכר אחרון, ודוקא דבר שאין בו סימן אבל בדבר שיש בו סימן נוטל ומכריז וכגון שלא שתוך טפי.

ש"ך (רס, יא) - דוקא דבר שאין בו סימן אבל בדבר שיש בו סימן נוטל ומכריז אם לא העלה חלודה. [והערוך השלחן מביאו].

נתיבות המשפט (רס, ז) - דסבירא ליה דזה אין ראייה לומר דבודאי של אחרון הוא דהא לפעמים הוא מונח בגומא ולפעמים הוא שוכח... והעיקר נראה לפי עניות דעתי דכל שלא נמצא בגומא תלינן שהוא של אחרון בודאי אפילו ביש בו סימן דהראשונים שיצאו בודאי חפשו ובדקו.

נמצא בגומא

תוספות - יש גומא שהיא עמוקה או סדק שהוא עמוק שאינו נבדק על ידי כיבוד כי היא דפסחים, ומתניתין דקתני מצא בתוך הבית לא משמע שמצא בסדק עמוק או בגומא עמוקה כל כך שלא יוכל לו למצוא בשעת כיבוד.

ש"ך (רס, יא) - ומוכח בתוספות דאם נמצא בבית בסדק עמוק או בגומא עמוקה בענין שאפשר שלא נמצא על ידי כבוד לא תלינן בשוכר אחרון או בבעל הבית ואפשר דמן הראשונים הוא ונתייאשו כיון שחפשו ולא מצאו והרי הוא של מוצאו.

נתיבות המשפט (רס, ז) - הוא של השוכר אחרון כשמונח במקום שהוה להימצא שם ובמקום המשתמר והוא דבר שאין בו סימן, ואם הוא דבר שיש בו סימן נוטל ומכריז אם לא שהעלה חלודה שבודאי נתייאש ממנו ואז הוא של שוכר אחרון כשמונח במקום המשתמר. ואם מונח במקום שאין משתמר או במקום שאין הוה להימצא שם הוא של המוצא.

ערוך השלחן (רס, ז) - כשנמצא דברים קטנים כמו מטבעות בסדקים בענין שאפשר שלא נמצא על ידי בדיקה אין לתלות בהאחרון יותר מכולם... ובזה אין חילוק בין שדר עמהם הבעל הבית אם לאו, וגם אם הבעל הבית נשאר יחידי אחרי שיצאו השכנים מ"מ לא קנה לו ביתו ורשותו אם היה באפשר שלא ימצא הדבר לעולם.

העלה חלודה

נתיבות המשפט (רס, ז) - [לפי הש"ך] כשהעלה חלודה שנראה שנאבד ממנו כבר ועל ידי זה חושב שבודאי כבר מצא ומדלא אהדר ליה דעתו לגוזלו ומייאש נפשיה וקונה אותו השוכר האחרון כשמונח במקום המשתמר וראוי להימצא.

פתחי חושן (ג, סקכ"ב) - כשהעלה חלודה אפילו יש בו סימן הרי הוא של מוצא שאז אין השוכר האחרון בכלל הספק, אלא שמא הוא של לפניו או של לפני פניו ומכיון שעבר זמן רב תלינן שנתייאש ממנו.
משפט האבידה (רס, ג) - כשהעלה חלודה דמוכח דהוא מזמן רב לכולי עלמא אף ביש בו סימן שייך לאחרון שדר, דזכה בקנין חצר והוא שיהא בגוונא שעתיד להימצא וחצר המשתמרת.

פתחי חושן (ג, סקי"ח) - יש לדון בדבר הנמצא בבית מלון, אלא שנראה שבבית מלון, אף על פי שבעל המלון יש לו שם דירה לגבי חדרי האורחים אין זה כדר עמהם, מיהו לגבי הפרוזדור המשותף אפשר שזוכה בעל המלון מדין חצר אם הוא מקום המשתמר לדעתו והוא דבר ההווה להמצא.

השבת אבידה כהלכה (ח, ג) - השוכר חדר בבית מלון ומצא שם אבידה אם יש בו סימן ישיבנו למי שגר שם אחרון בתנאי שהוא ישראל, ואם אין בו סימן הרי אלו שלו. וכל זה דוקא בבית מלון שאין בעל הבית נכנס ויוצא בחדרים, אך בבתי הארחה קטנים שבעל הבית נכנס ויוצא בחדרים כל המציאות שאין בהם סימן שייכים לבעל הבית, וביש בהם סימן בעל הבית חייב להכריז.

שערי ציון - אם שכח דבר בבית מלון יש לומר דמתיאש שהמנקים בחדרים יקחוהו ויש לומר דיכול לתובעם אצל בעל המלון והכל לפי הענין.

שערי ציון - מצא כסף במונית אין אומרים שיתן לנוסע האחרון דדוקא בבית שמשתמשים בו בדרך הינוח ויכול להיות שהניח אינו מתיאש אפילו כשאין סימן אך במונית שזה ודאי דרך נפילה ואינו יודע היכן נפל לא שייך ללכת בתר בתרא, ועוד דאין דרך הנוסעים לחפש כמו שדרך השוכרים דירה. [אבל השוכר מכונית, דינו כשוכר בית].

If it is in an open place, give it to the last one.

However, if it has a siman, according to Shach, you are machriz, but according Nesivos it still belongs to last one.

If it is rusty, even if it has a siman, the finder keeps it (Pischei Choshen). But Hashavas Aveidah Kehilchasa says that the last one gets it (see also Mishpat HaAveidah).

According to Pri Chaim (v. II), the only way you can keep it is if it was something that would never be found. Otherwise, it is קנן חצר ביאוש שלא מדעת. The question in the Gemara is only if we can prove that it belongs to the last owner, but the finder certainly cannot keep it.

I] According to *Tosafos*, if the owner is not there, there is no reason to give something without a siman to the last renter, more than any other renter. If it has a siman, you would have to be machriz like any other case, unless it is rusty, where we assume the owner gave up hope even with a siman. Only if the owner is still there would it be like the markets of Yerushalayim where what you find is considered current, and it should be returned to the owner in all cases [unless there were three akums living with him].

Even if the owner is there, if the item was found in a crevice (between mattress and boxspring, behind furniture not normally moved) not normally cleaned we cannot assume that it is the owner's, because anyone might have left it there. Therefore, if it had no siman, you can keep it; but if it has a siman, be machriz.

II] According to *Rashi*, you can always assume that it belongs to the last renter, because if it was from an earlier renter, the later ones would have found it. Therefore, in all cases you give it to the last renter, [unless the renter was an akum]. [He could agree with *Tosafos* about something in a crack, and something that was rusty.]

A] Finding something in a Bungalow.

According to Shach and Aruch HaShulchan, we can assume it belongs to the last one because he must not have checked well when he left. However, if it has a siman, you should announce it because we are not certain it belongs to the last one. There are two cases where circumstances demonstrate it does not belong to the last renter: [1] If it is found in a hard-to-find place (between mattress and boxspring, behind radiator, where the owner would not find it). In that case you can keep it if it has no siman; but if it has a siman, announce. [2] If it is noticeably old (in old envelope), that also takes away the advantage of the siman, so you can keep it under all circumstances.

According to Nesivos [like *Tosafos*] we do not assume it belonged to the last one unless he is still there, because he would have taken it as much as the others; he also did not acquire it with chatzeir because he never found it. Therefore, if it has no siman, you can keep it if it is something that the owner will never find; if it has a siman you have to announce it, unless it is rusty. If the last renter is still there [you are visiting or fixing something], we then assume it belongs to the present one — even if it has a siman. The two cases according to Nesivos are as follows: [1] If it is found in a hard-to-find place (between mattress and boxspring), it might belong to the current renter. [2] If it is noticeably old (in old envelope), the current renter acquires it with chatzeir if it is in a place where it could be found.

B] Finding something in a Bed and Breakfast (or a small hotel, the owner is there).

Finding something in a Hotel Room in Yerushalayim.